

**ДО
ЧЛЕНОВЕТЕ НА
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ**

ДОКЛАД

от Костадинка Наумова - член на Висшия съдебен съвет и Мартин Величков - мл.
експерт - юрисконсулт, дирекция „Международна дейност”, АВСС,

Относно: Участие в експертно посещение с цел обсъждане на програмните предложения по Програмна област 31 „Изграждане на капацитет и сътрудничество в областта на съдебната власт” и 32 „Корекционни услуги, вкл. и без прилагане на мерки за задържане” на Норвежкия финансов механизъм в Страсбург, Франция, 23-24 януари 2012 г.

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

В периода 23-24 януари 2012 г., в Страсбург, Франция, бяха проведена редица срещи между представители на Съвета на Европа и български експерти, като целта им бе обсъждане на проектите предложения по Програмна област 31 „Изграждане на капацитет и сътрудничество в областта на съдебната власт” и 32 „Корекционни услуги, вкл. и без прилагане на мерки за задържане” на Норвежкия финансов механизъм. От страна на Министерството на правосъдието на Р. България, което играе ролята на Програмен оператор по Програмни области 31 и 32, участие в срещите взеха г-жа Надя Парпулова - и.д. директор на дирекция „Управление на международни програми и проекти” (УМПП) на Министерството на правосъдието, г-жа Елена Петкова - държавен експерт в дирекция УМПП, г-жа Венета Стоилова - главен експерт в дирекция УМПП и г-н Иван Карамелски - младши експерт в дирекция УМПП. Като представители на бенефициентите по Програмна област 31 „Изграждане на капацитет и сътрудничество в областта на съдебната власт” присъстваха г-н Драгомир Йорданов - директор на Националния институт на правосъдието, г-жа Нина Николова - и.д. директор на дирекция „Процесуално представителство пред Европейския съд по правата на човека” на МП, г-жа Костадинка Наумова - член на ВСС и г-н Мартин Величков - мл. експерт юрисконсулт в дирекция „Международна дейност”, АВСС. Бенефициентът по програмна област 32 „Корекционни услуги, вкл. и без прилагане на мерки за задържане” - Главна дирекция „Изпълнение на наказанията” (ГДИН) на МП, бе представен от г-н Митко Димитров - Главен директор на ГДИН, г-жа Валентина Караганова - началник на отдел „Социална дейност и възпитателна работа с правонарушителите” в ГДИН, г-жа Надя Радковска - и.д. началник на сектор „Научно-приложна и учебна дейност” в ГДИН и г-жа Ася Бъчварова - консултант по програмното предложение.

От страна на Програмния партньор - Съвета на Европа, в срещите взеха участие г-жа Мария Руотанен - директор на дирекция Правосъдие и човешко достойнство, г-н Иван Коеджиков - ръководител на отдел „Действия срещу престъпността”, г-жа Ханне Юнкер - ръководител на отдел „Правосъдие и правно сътрудничество”, г-жа Татяна Термачич - ръководител на отдел „Правно сътрудничество”, г-н Карло Чиаромонте - ръководител на отдел „Наказателно правосъдие”, г-н Патрик Пенингс – изпълнителен

секретар на Секретариата на група „Помпиду“, г-жа Таня Ракушич- Хаджич – ръководител на отдел „Затвори и полицейска реформа“, г-жа Илина Танева - ръководител на звено ”Затвори и пробация”, г-жа Наталия Вутова – ръководител на звено, отдел „Правно сътрудничество”, г-жа Люлиета Каса - програмен консултант, „Затвори и полицейска реформа”, г-н Роберт Телзров - група „Помпиду”, г-жа Милица Весович - програмен консултант, отдел „Правно сътрудничество”, г-н Леонид Антохи - програмен консултант, отдел „Ефективност и безпристрастност на правосъдието”, г-жа Бояна Ганчева - асистент по проекти, отдел „Правно сътрудничество” и г-жа Йоана Вьолкел – асистент по проекти, отдел „Ефективност и безпристрастност на правосъдието”.

Първият ден бе открит с приветствени думи от г-жа Ханне Юнхер - ръководител на отдел „Правосъдие и съдебно сътрудничество”, и г-н Иван Коеджиков - ръководител на отдел „Действия срещу престъпността” на Съвета на Европа.

Работата по програмните предложения продължи в 2 работни групи - съответно по Програмна област 31 и 32. В обсъждането на програмното предложение по Програмна област 31, освен представителите на бенефициентите, от страна на Програмния оператор взеха участие г-жа Парпулова, г-жа Стоилова и г-н Карамелски. Експертите от Съвета на Европа представиха коментарите си по представения им от Програмния оператор проект на програмно предложение. Г-н Леонид Антохи даде технически бележки и насоки за усъвършенстване на програмните предложения. Той предложи на експертите от МП да се фокусират само върху очакваните резултати, които ще бъдат покрити от вече представените предефинирани проекти на ВСС, НИП и дирекция „Процесуалното представителство на РБ пред ЕСПЧ”. Взето беше решение да се определят с точност финансовите средства, необходими за реализирането на предефинираните проекти. При наличие на достатъчно средства на разположение ще бъдат предложени проекти, отговарящи и на другите очаквани резултати по Програмна област 31, а именно достъпа до правосъдие и алтернативни методи за решаване на спорове. Бяха дискутирани идеи за подобряване на правната помощ в България и въвеждането на алтернативни методи за решаване на спорове. От страна на Министерство на правосъдието бе предложен проект, които да извърши цялостен анализ на проблемите в правната помощ и да се предложат, при необходимост, законопроекти, които да повишат достъпа до правна помощ в България. Също така беше дискутирана и идея за правни клиници, които да подпомогнат достъпа до правосъдие в България. По отношение на алтернативните методи за решаване на спорове се обърна внимание на медиацията в България. По отношение на достъпа до правосъдие взаимно общото мнение бе да се наблегне на медийната кампания при осъществяването на целите по проектите.

Първият ден на посещението приключи със среща на представителите на ВСС с г-жа Мария Руотанен - директор на дирекция „Правосъдие и човешко достойнство”, на която накратко бе обсъдена идеята на предефинирания проект на ВСС, както и въпроси, свързани с бързината, ефективността на съдебното производство и достъпа до правосъдие.

Вторият ден от посещението отново премина в 2 работни групи, като целта на експертите по Програмна област 31 бе обсъждането на идеите за предефинирани проекти на трите бенефициента - ВСС, НИП и дирекция „Процесуално представителство пред ЕСПЧ”, залегнали в основата на програмното предложение.

Бе представена проектната идея на ВСС за въвеждане на електронното призоваване в съдебния процес. Проектът има за цел вграждане в програмите за управление на съдебните дела на функционалност, позволяваща изпращането на електронните призовки от самите програми, както и прецизиране и надграждане на

нормативна уредба по отношение на електронното призоваване и връчването на електронни съобщения. Подобряването на механизма за призоваване с използването на информационните технологии е залегнало в *ИТ Стратегия на правораздавателните органи на Р. България за периода 2011 – 2013 г.*, изработена в изпълнение на проект „Обновяване на Информационната стратегия на правораздавателните органи на Република България и разработване на критерии за статистически анализ на натовареността и за отчитане дейността на съдебната власт пред обществеността”, финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет” и приета с решение на ВСС 23 март 2011 г., Протокол № 11.

Г-н Леонид Антохи предложи проектът на ВСС да не се фокусира основно върху закупуването на хардуер и въвеждането на електронното призоваване, а да се включат и други цели, заложи в Стратегията за продължаване на реформата на съдебната система, докладите на Европейската Комисия за ефективност на правосъдието (СЕРЕJ) и на съдебната практика на Европейския Съд за правата на човека. Предложено беше да се обърне внимание на развитието на кадровия потенциал, като се подобри етичната регулация и дисциплинарния процес в съдебната система. Г-жа Костадинка Наумова изтъкна добрите резултати от работата на Етичната и Дисциплинарната комисии на ВСС в последните години. Г-н Леонид Антохи предложи да се включат качествени индикатори за оценка на натовареността на съдиите, тъй като количествените индикатори не вземат под внимание сложността на делата. Съветът на Европа беше поканен да участва като партньор на ВСС в подобен проект. Беше взето решение, въвеждането на механизъм на качествена оценка на натовареността на съдиите да се превърне в компонент от проекта на ВСС.

Бе проведена среща с г-жа Здравка Калайджиева - съдия в Европейския съд по правата на човека в Страсбург, която представи проблемите на България при прилагането на Европейската конвенция за правата на човека. Г-жа Калайджиева насърчи българските експерти да се възползват от експертната помощ на Съвета на Европа при изготвянето на проектите по програмните области на Норвежкия финансов механизъм. Тя изтъкна, че чрез създаването на устойчиви механизми за прилагането на правата на човека в България ще се създадат по-добри предпоставки за постигане на основната цел - ефективна и прозрачна съдебна система в България.

В резултат на дискусиата бяха определени трите основни компонента от проектното предложение на ВСС, а именно:

1. Въвеждане на електронното призоваване в съдебния процес;
2. Изграждане на капацитет в съдебната система относно защитата на човешките права посредством командироване на български съдии за работа в Европейския съд по правата на човека в Страсбург. Създаване на вътрешна мрежа от съдии за обмен на информация;
3. Разработване на механизъм за качествен контрол на натовареността в съдебната система, както на индивидуално ниво, така и на институционално ниво, с фокус върху качествените показатели и индикатори.

Г-жа Нина Николова представи идеята на Дирекция „Процесуално представителство на РБ пред ЕСПЧ” за създаването на механизъм за компенсация при случаите на продължително съдопроизводство, който е базиран на две пилотни решения на ЕСПЧ. Бе обсъдено закупуването в рамките на този проект на софтуер, които да улесни превеждането на съдебните решения на съда в Страсбург и създаването на база данни, достъпна за всички магистрати в България.

Проектът на НИП от своя страна, представен от г-н Драгомир Йорданов, се състои от 4 компонента и има за цел повишаването на капацитета на магистратите по отношение на защитата на правата на човека. Основната част на проекта обхваща

изработването на програма за обучение на обучители за прилагането на Европейската конвенция за правата на човека.

Вторият компонент от проекта цели повишаването на националния капацитет при осигуряване зачитането на правата на човека чрез създаването на междуведомствен форум за прилагането на Европейската конвенция за правата на човека. Този форум ще се провежда два пъти годишно и ще служи за обмяна на опит и добри практики в сферата.

Друг компонент от проекта на НИП е въвеждане на дистанционното обучение чрез използване на вече инсталираното оборудване за видео-конференцна връзка и внедряването на ново такова в сградата на Института.

Четвъртият компонент от проекта на НИП предвижда засилването на международните връзки на Института. Г-н Йорданов предложи изграждането на партньорство със Съвета на Европа чрез включването на НИП в програма HELP, управлявана от Съвета. Изрази интерес към обмен на добри практики в съдебното обучение със страната - донор по Норвежкия финансов механизъм, като се включат и норвежки институции като партньори в проекта.

Като заключение, от страна на експертите от Съвета на Европа бе изразено мнението, че в изработването на програмните предложения виждат един много синхронизиран подход, както между самите бенефициенти, така и с Програмния оператор в лицето на Министерството на правосъдието. Бе уточнено, че срокът за предаване на окончателния вариант на програмните предложения е 3-ти февруари, като те следва да бъдат одобрени до 7 февруари 2012 г.

гр. София
7 февруари 2012 г